

Analysen er lavet for Danmarks Lærerforening, DLF

18 procent af lærerne har ikke en læreruddannelse

18,1 procent af de ansatte i kommunale lærerstillinger i folkeskolen har ikke en læreruddannelse. Andelen af lærere uden en læreruddannelse er dermed steget meget fra 2012, hvor andelen lå på 10,3 procent. Andelen af ikke-læreruddannede dækker primært over mange uden en erhvervskompetencegivende uddannelse. De seneste tal viser, at cirka hver tiende læreransat i 2019 ikke havde en erhvervskompetencegivende uddannelse. I 2012 var det blot 5 procent.

af chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl** & stud.polit. **Marie Lund Andersen**

april 2021

Analysens hovedkonklusioner

- Andelen af ikke-læreruddannede i kommunale lærerstillinger er steget fra 10,3 procent i 2012 til 18,1 procent i 2019. De seneste tal svarer til, at næsten hver femte ansatte i kommunale lærerstillinger i 2019 ikke har en læreruddannelse.
- Den største gruppe af ikke-læreruddannede er personer uden erhvervskompetencegivende uddannelse. I 2019 havde cirka hver tiende (10,6 pct.) lærer ingen erhvervskompetencegivende uddannelse, hvilket vil sige, at de enten har en grundskoleuddannelse, uoplyst uddannelse eller en gymnasial uddannelse.
- Stigningen i antallet af lærere uden en læreruddannelse er primært sket blandt personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.
- Andelen af lærere uden en læreruddannelse er størst på Sjælland og Lolland-Falster. I flere sjællandske kommuner er det omkring 30 procent eller næsten hver tredje lærer, der ikke har en læreruddannelse.

Kontakt

Chefanalytiker & projektchef

Mie Dalskov Pihl

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Andelen uden en læreruddannelse er steget

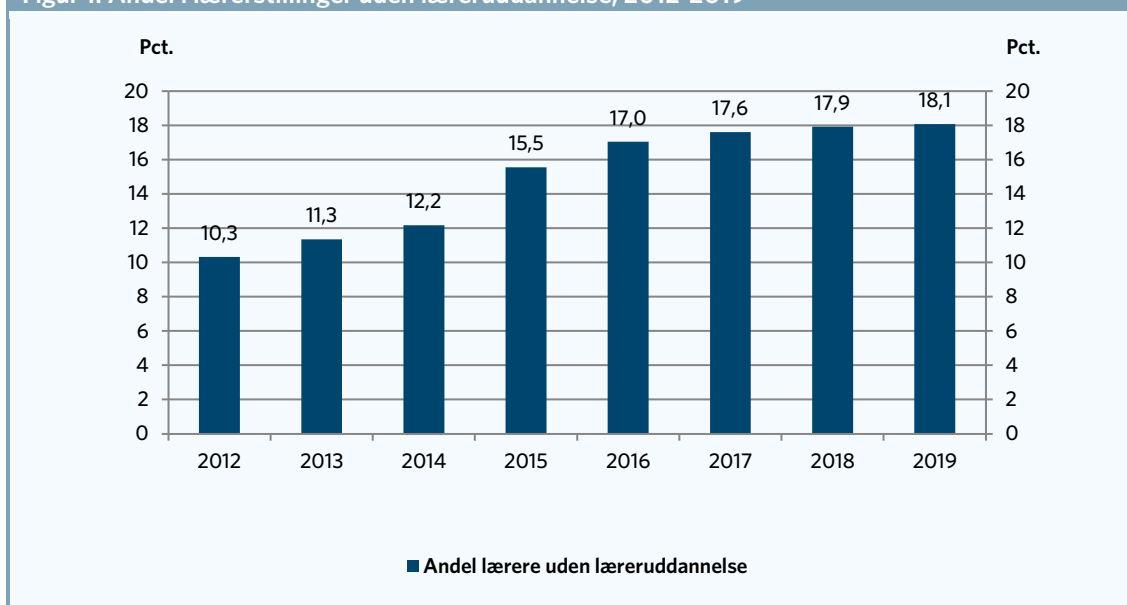
AE har undersøgt uddannelsesfordelingen for alle, der er ansat i lærerstillinger i kommunale grundskoler og specialskoler med lærerfunktioner i januar måned i perioden 2012-2019.

Analysen er foretaget på alle lønmodtagere, der er ansat i lærerfunktioner på lærerarbejdspladser i kommunale lærerstillinger. Hvilke arbejdspladser og funktioner, der er taget med, er angivet i boks 1. Tallene i analysen dækker over antallet af personer i lærerstillinger.

Tabel 1 viser uddannelsesfordelingen blandt ansatte i kommunale lærerstillinger fra 2012 til 2019.

Antallet af læreransatte uden en læreruddannelse er steget med lidt over 4.000 personer fra 2012 til 2019. I januar 2012 var ca. 10 procent af alle læreransatte uden en læreruddannede, mens den andel er steget til 18 procent i 2019, jf. figur 1, tabel 1 og tabel 2.

Figur 1. Andel i lærerstillinger uden læreruddannelse, 2012-2019

Anm: Alle tal er afrundet til nærmeste tier. Andele er beregnet ud fra afrundede tal. Alle tallene er fra januar måned i året.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Antallet af ansatte i lærerstillinger uden en læreruddannelse er steget fra ca. 5.000 personer i 2012 til 9.100 personer i 2019. Den største gruppe af læreransatte uden en læreruddannelse er personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som i 2019 udgjorde 5.330 personer. Dette er primært personer med en gymnasial uddannelse. I 2019 udgjorde gruppen af læreransatte uden erhvervskompetencegivende uddannelse lidt over hver 10. læreransatte i alt. I 2012 var det 5,3 procent.

Udover at gruppen af lærere uden erhvervskompetencegivende uddannelse er steget, er der også sket en stigning i gruppen af akademikere.

Tabel 1. Antal ansatte i kommunale lærerstillinger fordelt på uddannelse, 2012-2019

	Total	Deltotal	Heraf				Deltotal	Heraf		Total
	Lærer-uddan-net	Uden læ-reruddan-nelse	Pædagog	LVU	MVU	EUD/K VU	Ingen erhv. komp. udd.	Gymna-sial	Grund-skole / uopl.	
	Antal pers.									
2012	43.950	5.060	450	680	430	910	2.590	2.110	480	49.010
2013	43.610	5.580	470	730	400	920	3.060	2.640	420	49.190
2014	43.530	6.030	460	770	420	910	3.470	3.040	430	49.560
2015	43.240	7.960	500	1.000	500	1.070	4.890	4.370	520	51.200
2016	42.710	8.770	580	1.230	560	1.090	5.310	4.770	540	51.480
2017	42.040	8.980	580	1.430	540	1.090	5.340	4.820	520	51.020
2018	41.520	9.060	600	1.500	560	1.070	5.330	4.820	510	50.580
2019	41.250	9.100	580	1.600	540	1.050	5.330	4.800	530	50.350
Ændring										
2012-2019	- 2.700	4.040	130	920	110	140	2.740	2.690	50	1.340

Anm: Alle tal er afrundet til nærmeste tier. Alle tallene er fra januar måned i året. Grundet en registreringsfejl i Vallensbæk Kommune i 2018 og 2019 er der i disse år brugt tal for 2017¹. Totaler er beregnet ud fra afrundede tal.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 2. Ansatte i kommunale lærerstillinger fordelt på uddannelse, 2012-2019, procent

	Total	Deltotal	Heraf				Deltotal	Heraf		Total
	Lærer-uddan-net	Uden læ-reruddan-nelse	Pædagog	LVU	MVU	EUD/K VU	Ingen erhv. komp. udd.	Gymna-sial	Grund-skole / uopl.	
	Procent									
2012	89,7	10,3	0,9	1,4	0,9	1,9	5,3	4,3	1,0	100,0
2013	88,7	11,3	1,0	1,5	0,8	1,9	6,2	5,4	0,9	100,0
2014	87,8	12,2	0,9	1,6	0,8	1,8	7,0	6,1	0,9	100,0
2015	84,5	15,5	1,0	2,0	1,0	2,1	9,6	8,5	1,0	100,0
2016	83,0	17,0	1,1	2,4	1,1	2,1	10,3	9,3	1,0	100,0
2017	82,4	17,6	1,1	2,8	1,1	2,1	10,5	9,4	1,0	100,0
2018	82,1	17,9	1,2	3,0	1,1	2,1	10,5	9,5	1,0	100,0
2019	81,9	18,1	1,2	3,2	1,1	2,1	10,6	9,5	1,1	100,0
Ændring, pct.-point										
2012-2019	-7,7	7,7	0,2	1,8	0,2	0,2	5,3	5,2	0,1	0,0

Anm: Alle tal er afrundet til nærmeste tier. Alle tallene er fra januar måned i året. Andele er beregnet pba. afrundede tal. Ændringen viser ændringen i procent, dvs. procentpoint.

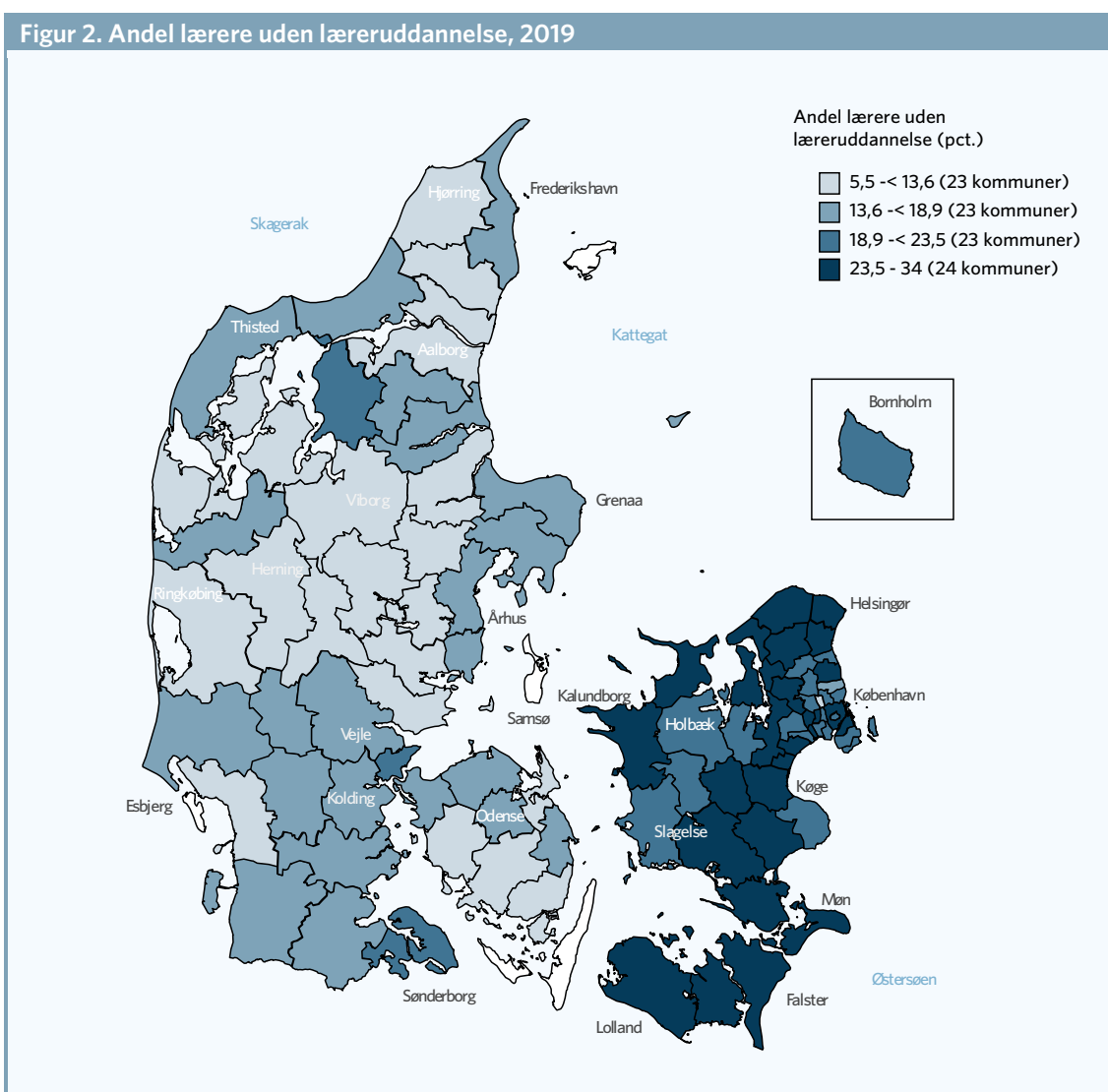
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

¹ Der er lavet en følsomhedsanalyse, der viser, at resultaterne ikke ændres, hvis man ser bort fra Vallensbæk Kommune i hele perioden fra 2012 til 2019. Her viser samme tendens nemlig, at andelen steget fra 10,3 pct. i 2012 til 18,0 pct. i 2019. Se bilagstabel 1.

Flest lærere uden læreruddannelse på Sjælland og Lolland-Falster

Ser man på andelen af lærere uden læreruddannelse, så er der stor variation kommunerne imellem. Figur 2 og tabel 3 viser andelen af lærere i kommunale lærerstillinger uden en læreruddannelse i de enkelte kommuner i 2019 fordelt efter arbejdspladsens placering. I nogle kommuner er det under 10 procent af lærerne, der ikke har en læreruddannelse, mens det andre steder er mere end 30 procent.

Andelen af lærere uden læreruddannelse er størst på Sjælland og Lolland-Falster. Det ses både i figur 2 og tabel 3. Alle kommunerne i top ti over andelen af lærere uden en læreruddannelse er kommuner på Sjælland. Frederikssund og Gribskov topper listen med mere end 33 procent af lærerne uden en læreruddannelse. Omvendt er der få kommuner på Fyn og i Jylland, hvor mange lærere er uden en læreruddannelse.

Anm: Alle tallene er fra januar måned i året. Arbejdsstedskommune. Ø'erne Langeland, Samsø, Ærø, Læsø og Fanø indgår ikke grundet diskretions-hensyn.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 3. Andel ikke-læreruddannede i lærerstillinger, 2019

	Ikke-lærerud- dannet	Læreruddan- net	I alt	Ikke-lærerud- dannet	Læreruddan- net	I alt
		Pct.			Antal	
Frederikssund	34,0	66,0	100,0	165	320	485
Gribskov	33,3	66,7	100,0	105	210	315
Halsnæs	31,5	68,5	100,0	85	185	270
Vordingborg	30,3	69,7	100,0	100	230	330
Egedal	30,0	70,0	100,0	165	385	550
Albertslund	29,7	70,3	100,0	95	225	320
Odsherred	29,6	70,4	100,0	80	190	270
Lolland	28,8	71,2	100,0	85	210	295
Hillerød	28,3	71,7	100,0	140	355	495
Greve	28,0	72,0	100,0	130	335	465
Fredensborg	26,9	73,1	100,0	90	245	335
København	26,0	74,0	100,0	910	2.585	3.495
Roskilde	26,0	74,0	100,0	235	670	905
Helsingør	26,0	74,0	100,0	135	385	520
Kalundborg	25,4	74,6	100,0	75	220	295
Ringsted	25,4	74,6	100,0	80	235	315
Faxe	24,6	75,4	100,0	80	245	325
Vallensbæk	24,3	75,7	100,0	45	140	185
Næstved	24,3	75,7	100,0	180	560	740
Rudersdal	24,1	75,9	100,0	135	425	560
Glostrup	24,0	76,0	100,0	60	190	250
Solrød	23,9	76,1	100,0	55	175	230
Guldborgsund	23,7	76,3	100,0	115	370	485
Køge	23,5	76,5	100,0	135	440	575
Holbæk	23,4	76,6	100,0	130	425	555
Ishøj	23,4	76,6	100,0	55	180	235
Ballerup	23,0	77,0	100,0	155	520	675
Sorø	22,9	77,1	100,0	55	185	240
Stevns	22,9	77,1	100,0	40	135	175
Frederiksberg	22,8	77,2	100,0	185	625	810
Lejre	22,2	77,8	100,0	60	210	270
Fredericia	21,9	78,1	100,0	105	375	480
Slagelse	21,8	78,2	100,0	145	520	665
Allerød	21,6	78,4	100,0	80	290	370
Tårnby	21,6	78,4	100,0	95	345	440
Gladsaxe	21,5	78,5	100,0	155	565	720
Hørsholm	21,4	78,6	100,0	45	165	210
Høje-Taastrup	21,3	78,7	100,0	115	425	540

Furesø	21,2	78,8	100,0	105	390	495
Hvidovre	20,9	79,1	100,0	120	455	575
Bornholm	20,8	79,2	100,0	50	190	240
Gentofte	20,7	79,3	100,0	150	575	725
Brøndby	20,3	79,7	100,0	75	295	370
Sønderborg	19,7	80,3	100,0	125	510	635
Dragør	19,4	80,6	100,0	30	125	155
Vesthimmer-lands	19,1	80,9	100,0	65	275	340
Rødovre	18,9	81,1	100,0	70	300	370
Aabenraa	18,8	81,3	100,0	90	390	480
Nordfyns	17,9	82,1	100,0	50	230	280
Norddjurs	17,2	82,8	100,0	55	265	320
Lyngby-Taarbæk	16,3	83,7	100,0	85	435	520
Varde	16,1	83,9	100,0	75	390	465
Middelfart	15,9	84,1	100,0	50	265	315
Jammerbugt	15,9	84,1	100,0	65	345	410
Vejle	15,8	84,2	100,0	170	905	1.075
Rebild	15,6	84,4	100,0	50	270	320
Haderslev	15,6	84,4	100,0	85	460	545
Tønder	15,4	84,6	100,0	40	220	260
Syddjurs	15,4	84,6	100,0	60	330	390
Vejen	15,3	84,7	100,0	65	360	425
Nyborg	15,1	84,9	100,0	40	225	265
Billund	15,1	84,9	100,0	40	225	265
Kolding	14,5	85,5	100,0	135	795	930
Frederikshavn	14,3	85,7	100,0	65	390	455
Mariagerfjord	14,3	85,7	100,0	55	330	385
Holstebro	14,1	85,9	100,0	65	395	460
Odder	14,0	86,0	100,0	30	185	215
Thisted	14,0	86,0	100,0	60	370	430
Aarhus	13,9	86,1	100,0	340	2.105	2.445
Odense	13,6	86,4	100,0	230	1.460	1.690
Favrskov	13,6	86,4	100,0	80	510	590
Ringkøbing-Skjern	13,3	86,7	100,0	60	390	450
Assens	13,2	86,8	100,0	45	295	340
Skanderborg	13,1	86,9	100,0	80	530	610
Ikast-Brande	12,5	87,5	100,0	55	385	440
Hedensted	12,4	87,6	100,0	60	425	485
Morsø	11,5	88,5	100,0	15	115	130
Brønderslev	11,5	88,5	100,0	45	345	390

Kerteminde	11,4	88,6	100,0	25	195	220
Viborg	10,9	89,1	100,0	110	895	1.005
Faaborg-Midtfyn	10,8	89,2	100,0	45	370	415
Lemvig	10,8	89,2	100,0	20	165	185
Struer	10,8	89,2	100,0	20	165	185
Skive	10,3	89,7	100,0	50	435	485
Randers	10,2	89,8	100,0	80	705	785
Herning	9,9	90,1	100,0	90	820	910
Svendborg	9,8	90,2	100,0	55	505	560
Aalborg	9,2	90,8	100,0	170	1.675	1.845
Esbjerg	9,0	91,0	100,0	90	910	1.000
Herlev	8,0	92,0	100,0	20	230	250
Horsens	7,1	92,9	100,0	50	650	700
Hjørring	7,0	93,0	100,0	40	535	575
Silkeborg	5,5	94,5	100,0	50	860	910
Total	18,1	81,9	100,0	9.100	41.250	50.350

Anm: De kommunale tal er afrundet til nærmeste 5'er. Alle tallene er fra januar måned i året. Andele er beregnet pba. afrundede tal.

Dem 5 ø-kommuner Langeland, Samsø, Ærø, Læsø og Fanø indgår ikke i tabellen grundet diskretionshensyn.

"Total" afspejler landstotalen fra tabel 1 og 2 dvs. inkl. ø-kommunerne.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Boks 1. Sådan har vi gjort

AE har undersøgt uddannelsesfordelingen blandt ansatte i kommunale lærerstillinger i grundskoler pr. januar fra 2012-2019 ud fra Danmarks Statistiks registre.

Lærerstillinger er her defineret som lønmodtagere, der er ansat i en af følgende arbejdsfunktioner:

- 234110 Undervisning på grundskoleniveau, unge og voksne
- 234120 Undervisning på grundskoleniveau (børn, 1.-10.klasse)
- 235210 Specialundervisning, unge og voksne
- 235220 Specialundervisning på grundskoleniveau (1.-10.klasse)

og er ansat på en grundskole, defineret ud fra følgende brancher under DST-127-grupperingen "Grundskoler":

- 851000 Førskoleundervisning
- 852010 Folkeskoler o.lign.
- 852020 Specialskoler for handicappede

Datagrundlaget er lønmodtagerbeskæftigelsen i januar 2012-2019.

Kun ansættelser på mindst 20 timer om måneden, og hvor løntimerne er indberettet og ikke opregnet (imputeret) indgår i analysen..

I analysen er der kun medtaget én ansættelse pr. person i kommunale folkeskoler. Hvis en person har flere ansættelser i samme periode, er det arbejdssted med flest timer benyttet.

Datagrundlaget for uddannelsesoplysningerne er hhv. registret over ordinære uddannelser (KOTRE2019) samt kvalifikationsregistret (UDKV2019), der bl.a. indeholder oplysninger om gennemførte uddannelser i VEU-systemet samt udenlandske uddannelser godkendt af Styrelsen for International Uddannelse. Alle ansatte er undersøgt i forhold til, om de har fuldført en lærer- eller pædagoguddannelse frem til januar måned i året.

Uddannelsesoplysningerne er prioriteret således, at en læreruddannelse har førsteprioritet, uanset om den er fuldført via ordinære fuldtidsuddannelser eller voksen- og efteruddannelsessystemet, og uanset om det er den senest fuldførte.

Hvis en person ikke har en læreruddannelse, undersøges det, om personen har en pædagoguddannelse. Disse to uddannelser er defineret ud fra følgende grupper (DST DISCED-15 grupper):

- DISCED15 Hovedområde "502020: Folkeskolelærer, MVU", Se bilagstabel 2
- DISCED15 Hovedområde "502015: Pædagog, MVU", Se bilagstabel 3

Hvis dette ikke er tilfældet, rapporteres personens højest fuldførte uddannelse pr. 1. oktober året før.

For personer, der ikke er lærere eller pædagoger, er uddannelserne grupperet som:

- "LVU" er personer med kandidatuddannelse, universitetsbachelor eller ph.d.
- "EUD/KVU" er erhvervskompetencegivende uddannelser, som er en erhvervsuddannelse eller en kort videregående uddannelse.
- "Øvrige MVU" er alle mellemlange videregående uddannelser med undtagelse af pædagoguddannelsen og læreruddannelsen.
- "Gymnasial" er gymnasiale uddannelser samt adgangskurser.
- "Grundskole og uoplyst" er personer, der enten har grundskolen eller uoplyst uddannelse. Hvis der ikke findes oplysninger om personen, vil man også være i denne kategori. Inkl. forspalte 15, dvs. forberedende uddannelser såsom STU og EGU.

Den geografiske fordeling er lavet ud fra arbejdsstedskommune på ansættelsen. Langeland, Ærø, Fanø, Samsø og Fanø er medtaget i landstotalerne, men ikke i de kommunale tabeller.

Grundet en registreringsfejl i Vallensbæk Kommune i 2018 og 2019 er der for Vallensbæk Kommune brugt tal for 2017 i både 2018 og 2019. Dette gælder både i forhold til landstal og kommunale tal. Dette rykker ikke ved landsresultaterne. Se bilagstabel 1.

Bilag

Bilagstabel 1. Andel lærere uden læreruddannelse, 2012-2019, ekskl. Vallensbæk Kommune

	Læreruddannet	Andre	Total	Andel
		Antal pers.		Pct.
2012	43.800	5.040	48.840	10,3
2013	43.460	5.550	49.010	11,3
2014	43.370	6.000	49.370	12,2
2015	43.090	7.920	51.010	15,5
2016	42.570	8.720	51.290	17,0
2017	41.900	8.920	50.820	17,6
2018	41.380	9.020	50.400	17,9
2019	41.100	9.050	50.150	18,0

Anm: Alle tal er afrundet til nærmeste tier. Alle tallene er fra januar måned i året.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Bilagstabel 2. DST, DISCED-15-gruppe 502020 Folkeskolelærere

AUDD	Tekst	DISCED	Tekst
5440	Folkeskolelærere, prof.bach.	502020	Folkeskolelærere, MVU
5441	Den frie læreruddannelse	502020	Folkeskolelærere, MVU
8440	Speciallærere	502020	Folkeskolelærere, MVU
8445	Praktiklærere til læreruddannelsen, diplomuddannelse	502020	Folkeskolelærere, MVU
9030	Folkeskolelærere, årskursus	502020	Folkeskolelærere, MVU

Bilagstabel 3. DST, DISCED-15-gruppe 502015 Pædagog

AUDD	Titel	DISCED	Tekst
0815	Pædagog (Rudolf Steiner) (privat udd.)	502015	Pædagog, MVU
3186	Skole-og fritidspædagogik, prof.bach.	502015	Pædagog, MVU
3187	Social-og specialpædagogik, prof.bach.	502015	Pædagog, MVU
3282	Dagtilbudspædagogik, prof.bach.	502015	Pædagog, MVU
5111	Børneforsorgspædagog, småbørnslinie	502015	Pædagog, MVU
5112	Børneforsorgspædagog, almen linie	502015	Pædagog, MVU
5113	Socialpædagog	502015	Pædagog, MVU
5114	Børneforsorgspædagog, kursus 4 mdr.	502015	Pædagog, MVU
5115	Socialpædagog, videreuddannelse	502015	Pædagog, MVU
5120	Socialpædagog, fællesuddannelse	502015	Pædagog, MVU
5444	Pædagog, prof.bach.	502015	Pædagog, MVU
5445	Børnehavepædagog	502015	Pædagog, MVU
5447	Fritidspædagog	502015	Pædagog, MVU
9015	Børnehave- og fritidspædagog, årskursus	502015	Pædagog, MVU
8447	Praktikvejleder til pædagoguddannelsen	502015	Pædagog, MVU